

Gereformeerde Kerken Nederland (GKN)

BEKNOPTTE PRESENTATIE

BEKNOPTE PRESENTATIE

De Gereformeerde Kerken Nederland (GKN) is de naam van het kerkverband dat op 26 november 2009 tot stand is gekomen.

Deze kerken erkennen de Heilige Schrift als Gods Woord en willen daarnaar leven. Zodoende aanvaarden zij de belijdenisgeschriften, de Drie Formulieren van Eenheid (de Nederlandse Geloofsbelijdenis, de Heidelbergse Catechismus en de Dordtse Leerregels), en houden zij zich aan de gereformeerde Kerkorde (editie Generale Synode van Groningen-Zuid 1978). Daarmee houden zij vast aan de geloofsbelijdenis die de gereformeerde kerken in ons land via de Afscheiding van de Nederlandse Hervormde Kerk in 1834, de Doleantie in 1886, de Vereniging in 1892 en de Vrijmaking in 1944 steeds wilden handhaven.

Het verband tussen deze kerken krijgt onder meer gestalte in het laten voorgaan van elkaars predikanten, het erkennen van elkaars tucht, het openstellen van de avondmaalstafel voor elkaars leden naar art. 60 van de Kerkorde en het houden van meerdere vergaderingen.

Met de Gereformeerde Kerken hersteld (DGK) zijn sinds 2016 gesprekken gevoerd om te komen tot kerkelijke eenheid. Dat proces is nu zover gevorderd dat de Generale Synodes van beide kerken in een gezamenlijke vergadering van 16 maart 2024 unaniem hebben uitgesproken dat ze kerkelijk één zijn. Dat houdt in dat de kerken elkaars predikanten toelaten op de kansels, dat ze elkaars attestaties aanvaarden en de avondmaalstafels voor elkaars leden openstaan. Verder zien de GKN en DGK het als hun opdracht zien om, in een gezamenlijke synode die in het najaar van 2024 gehouden zal worden, te komen tot het instellen van een nieuw kerkverband, waarin alle voormalige GKN en DGK gemeenten kerkelijk zullen worden opgenomen. Op deze manier wordt de geestelijke eenheid ook zichtbaar en zijn de twee kerkverbanden opgegaan in één kerk. Het is verheugend om te zien dat de Here onze God dit proces zo heeft geleid zodat we op dit punt zijn uitgekomen.

Ambten

In de kerken zijn zeven predikanten in actieve dienst. Dr. A. Bas in Kampen en Dalftsien, ds. L. Heres in Kornhorn en uitgebreid consulent in Assen, ds. A. Jongeneel in Zwijndrecht, ds. J.R. Visser in Ede, de. R. Douma in Enschede, ds. P. Helmus in Zuidhorn en uitgebreid consulent in GK Regio Groningen ZO en ds. R. van der Wolf in Hardenberg. Ds. H.J. Visser is beroepbaar. Ds. A. Geelhoed, ds. E. Hoogendoorn, ds. A. de Jager, ds. F. Bijzet, Prof. Dr. F. Van der Pol, ds. A.H. Driest, ds. H. Drost, ds. E. Woudt zijn emeriti.

De belangrijkste taak van de predikanten is de verkondiging van het Woord van God. Het gaat om prediking die Schriftuurlijk is, heilshistorisch en Christocentrisch, en die oproept tot geloof en bekering. In de prediking wordt de gemeente aangesproken als verbondsgemeente van de Here Jezus Christus.

Zowel de beloften van het evangelie als de verbondseis worden de gelovigen verkondigd. Daarbij is er de oproep en aansporing om die beloften met waar geloof aan te nemen en de waarschuwing tegen veronachtzaming.

Over het leven als verbondsgemeente in de wereld van vandaag wordt normatief gesproken, zonder dat ervaring of de concrete situatie van het moment gaan bepalen hoe de Schrift moeten worden gelezen of geïnterpreteerd. Naast prediking hebben ook de catechese en de verdere toerusting van gemeenteleden bij de predikanten prioriteit.

In alle kerken dienen ouderlingen, om toe te zien op leer en leven van de gemeenteleden. Diakenen en ouderlingen hebben als opdracht om de gemeenteleden toe te rusten tot dienstbetoon en tot opbouw van het lichaam van Christus. Diakenen hebben een bijzondere taak om de gemeente voor te gaan in het betrachten van barmhartigheid.

Kerkdiensten

In de erediensten staat de verkondiging van het evangelie centraal. Het is in de verkondiging dat Christus de Heer van de kerk, Zijn gemeente ontmoet. Door deze verkondiging wordt het verbond tussen God en mens opgeroepen en in stand gehouden. Want hierin wordt de mens de belofte van het evangelie voorgehouden met het bevel op die belofte te geloven. In de eredienst komt daarom ook de gemeente met haar geloofsantwoord op Gods spreken door lofprijzing, dankzegging, smeekbede en door haar dankoffer in de collecte.

De kerkdiensten worden uitgezonden via internet en zijn terug te kijken via Kerkdienstgemist.nl. te vinden via 'Noordhorn' (Gr.). De diensten verlopen volgens de orde van Middelburg 1933 of Kampen 1975. De kerken maken gebruik van de Herziene Statenvertaling.

Het lezen van de tien geboden heeft in de morgendiensten een vaste plaats. In de middagdienst wordt het geloof beleden met de Apostolische Geloofsbelijdenis of de belijdenis van Nicea. Soms wordt de belijdenis door de gemeente gezongen. Als regel wordt eenmaal per zondag de leer van Gods Woord verklaard zoals die is samengevat in de Heidelbergse Catechismus. Meestal in de middagdienst.

Gemeenteleven

De gemeenteleden zien naar elkaar als medegelovigen om. Dat vergt wel wat aangezien de meeste kerken van de GKN streekgemeenten zijn. Veel kerken faciliteren contact onderling door geregeld na de zondagse erediensten elkaar informeel te ontmoeten bij het koffiedrinken. Doorgaans wordt er tweemaal per jaar een gemeentevergadering gehouden, waar de gemeenteaangelegenheden worden besproken en is er gelegenheid tot toerusting over een relevant thema. Via het kerkblad, dat maandelijks verschijnt, worden de leden op de hoogte gehouden van elkaars wel en wee. Ook daarin wordt de gemeente toegerust over onderwerpen van belang. In het vergaderseizoen wat duurt van september tot en met mei zijn meerdere Bijbelstudie verenigingen actief.

Verder zijn er in het kerkverband ook activiteiten voor de jeugd. Daarin wordt ook samengewerkt met de DGK. De GK Zuidhorn e.o. is de laatste jaren gegroeid. Er zijn door aanwas van buiten en door verhuizing nu meerdere gezinnen met kinderen. Het aantal catechisanten is gegroeid en er is vanaf mei 2024 ook crèche voor de jongste leden tijdens de eredienst.

Toerusting en voorlichting gebeurt onder meer door artikelen in kerkbladen en via het maandblad Weerklank. Daarnaast zijn er spreekbeurten en lezingen voor jongeren en ouderen binnen de GKN en voor belangstellenden in de NGK en evt. andere kerkverbanden.

Kerkelijke vergaderingen

Het kerkverband is in de laatste jaren door de zegen van de Here gegroeid en daarom heeft de synode van Harderwijk in 2020 besloten tot het instellen van classes. Daarom kennen de GKN op dit moment drie kerkelijke vergaderingen: de kerkenraad, de classis en de generale synode.

De generale synode wordt eens in de drie jaar gehouden. Elke classis zendt zes afgevaardigden naar de synode. De kerken in hun afvaardiging naar de classes en de classes in hun afvaardiging naar de synode, geven hun afgevaardigden last en volmacht om volgens het Woord van God en in

gebondenheid aan de Drie Formulieren van Eenheid en in overeenstemming met de geldende kerkorde te helpen handelen en besluiten. De kerken aanvaarden overeenkomstig artikel 31 van de gereformeerde kerkorde de uitspraken die bij meerderheid van stemmen zijn gedaan als bindend.

Commissies en deputaten

In opdracht van de synode is een aantal commissies/deputaten actief. Zie daarvoor de website van de GKN: <https://www.gereformeerdekerkennederland.nl/generale-synode/deputaatschappen/>

Ontwikkeling

Zoals hierboven genoemd zijn de GKN en de DGK op weg om vanaf het najaar van 2024 één kerkverband te vormen. De laatste Generale Synodes van de beide kerken hebben daartoe besloten. In de periode daar naar toe worden de praktische voorstellen uitgewerkt, omdat het wel wat voeten in aarde heeft, om twee kerken in elkaar te schuiven. De DGK is in 2003 ontstaan en de GKN in 2009. De meeste kerkleden zijn afkomstig uit het voormalige kerkverband van de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt (GKv). Het kerkverband van de GKv is opgegaan in de NGK. De leden van GKN en DGK hebben zich indertijd van de GKv losgemaakt omdat zij zich niet konden verenigen met de vrijzinnige omgang met de Schrift in dat kerkverband en in het algemeen met de teloorgang van het gereformeerde leven en het verval van de eredienst. Aangezien alles in de kerk moet buigen voor het gezag van Gods Woord, is dit het hoofdbezwaar van hen die gebroken hebben met hun voormalige kerkhuis. Beide kerkverbanden van GKN en DGK kennen een langzame en gestage groei van het aantal kerkleden.

Verhouding tot de Nederlandse Gereformeerde Kerken (NGK)

In mei 2023 zijn de voormalige kerken van de hiervoor genoemde GKv en de NGK opgegaan in één kerkverband. Daarmee is nog meer bevestigd dat deze kerken zich niet meer richten naar het woord van de Here, maar de instellingen van mensen meer en meer de dienst gaan uitmaken. De kerkorde van dit nieuwe kerkverband heeft nu ook openlijk de binding met de gereformeerde belijdenisgeschriften als norm voor prediking en kerkleven losgelaten. De GKN hebben daarom groeiende zorg over de koers van de NGK die steeds verder afvoert van de gereformeerde leer en kerkregering. Er zijn geen officiële contacten met deze kerken. Wel informeel met verontruste kerkleden alsook voorgangers. Deze achteruitgang in het gereformeerde leven is in meer kerken in Nederland te bespeuren. Zoals ook in de CGK, maar daarin is de situatie per gemeente sterk verschillend.

Contacten met kerken in het buitenland

Regelmatig worden er gesprekken gevoerd met afgevaardigden van gereformeerde kerken in de Verenigde Staten (OPC), Australië (FRCA), Canada (CanRC), Zuid-Afrika (VGKSA) Verenigde Staten (OPC). Deze kerken hebben zich gepresenteerd op de synode van de GKN in december 2023. Over en weer is er de wens uitgesproken om op termijn een zusterkerk relatie aan te gaan. Met de OPC is een relatie op correspondentie niveau aangegaan. De Generale Synode van de GKN d.d. 17 maart 2018 heeft besloten een zusterkerkrelatie aan te gaan met de Selbständige Evangelisch-Reformierte Kirche (SERK) in Duitsland.

Contacten met andere kerken

De Gereformeerde Kerken Nederland zijn van harte bereid de kerkelijke gemeenschap te zoeken met allen die op de grondslag van Gods Woord en de gereformeerde belijdenis en naar het gereformeerd kerkrecht willen leven.

Zo worden bijvoorbeeld de ontwikkelingen in de Christelijke Gereformeerde Kerken, in de afgescheiden GKv gemeenten (Urk, Capelle a/d IJssel Noord) en in de Hersteld Hervormde Kerk gevolgd. Er zijn enkele contacten. De kerken bidden regelmatig of de Here kerkelijke eenheid wil geven van al zijn kinderen in gebondenheid aan zijn Woord, en of Hij daartoe genade en wijsheid wil geven.

Toekomst

De kerken staan in de lijn van de Reformatie en willen vasthouden aan het gezag van de Heilige Schrift over leer en leven. Hun richtsnoer is wat Gods onfeilbaar Woord zegt over kerkelijk leven en persoonlijk leven, over verlossing alleen door genade en dankzij het verzoeningswerk van Christus, over het werk van vernieuwing door de Heilige Geest in het gehoorzaam volgen van Christus en een eerbiedig leven naar Gods heilige Wet. En dat alles in de verwachting van de wederkomst van Christus en de erfenis van Gods koninkrijk.

De toekomst van de kerk is veilig in de handen van onze Here. In Nederland komen de kerken en haar leden steeds meer alleen te staan. Kerk zijn in Nederland en christen zijn in een veelal Christus vijandige omgeving vraagt om zorgvuldig luisteren naar het Woord van de Here, om gebed, en om voortdurend gesprek en bezinning. De kerken willen Gods Woord zuiver bewaren en samen nadenken over het onderwijzen van de jeugd van de kerk. Voorleven, getuigen en uitdragen van de blijde boodschap in eigen omgeving zien zij als hun roeping, alsook oproepen tot bekering en terugkeer naar Gods Woord alleen. Christus draagt ons op dat wij niet op ons zelf blijven staan maar ons buigen onder Zijn juk en in broederlijke liefde de eenheid van de kerk onderhouden en zo samen een licht in de wereld zijn.

De Gereformeerde Kerken Nederland weten zich in alles afhankelijk van de Here Jezus Christus die zijn kerk vergadert, beschermt en onderhoudt door zijn Geest en Woord in de eenheid van het ware geloof. Hij doet dit wereldwijd, de hele geschiedenis door, op elke plaats waar Hij zijn kerk vestigt, tot Hij uit de hemel weerkomt.

Wij roepen om de vervulling van zijn eigen belofte: kom, Here Jezus! (Openb. 22:20).

Informatie

Meer informatie is te vinden op de website van de GKN, waar onder meer doorgelinkt kan worden naar de sites van de plaatselijke kerken: <http://www.gereformeerdekerkennederland.nl/>